

Klimatberäkning och redovisning för 2022

WRS AB

2024-01-11

TITEL	Klimatberäkning och redovisning för 2022
UPPDRAGSANSVARIG OCH FÖRFATTARE	Malin Klöfverskjöld, WRS
UTREDARE	Malin Klöfverskjöld, Lukas Rehn, Hannes Öckerman, Jenny Bond, Jenny Näslund, Anders Fredricsson och Jonas Andersson, WRS
DATUM	2024-01-11
OMSLAGSBILD	Bilden är tagen från en av GHG-protokollets tekniska beräkningsguider (World Resources Institute och wbcso, 2013). Återgiven med tillstånd.

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte.....	4
1.2	Mål	4
2	Metod och förutsättningar	4
2.1	GHG-protokollet	5
2.2	Kategorier	5
2.3	Systemgränser och avgränsningar	7
2.4	Insamling av data och metodval för beräkningar	7
2.4.1	Scope 1-utsläpp	7
2.4.2	Scope 2-utsläpp	7
2.4.3	Scope 3-utsläpp	8
3	Åtgärdsarbete.....	10
3.1	Guide för klimatsmarta inköp och upphandlingar	10
3.2	Uppföljning av miljö- och klimatarbete hos leverantörer	11
3.3	Godstransport och labbanalys	11
3.4	Påverkansarbete i externa projekt	11
3.5	Övriga åtgärder.....	12
4	Resultat och diskussion.....	12
	Referenser	16

1 Inledning

Under år 2022 minskade Sveriges utsläpp av växthusgaser med 5,3 procent (Naturvårdsverket, 2023). För att Sverige ska bidra rättvist till Parisavtalet konstaterade WWF (2022) att vi som land under 2022 borde ha minskat våra klimatutsläpp med 20 procent. På WRS tar vi vårt ansvar. Under året har vi vidareutvecklat vår beräkningsmodell för interna växthusgasutsläpp och börjat jobba med utsläppsminskande åtgärder där utsläppen är som störst. Vi har även börjat se sätt att kunna påverka en minskning av växthusgasutsläpp i externa projekt, som vi testat under året.

WRS interna miljö- och klimatarbete är även ett proaktivt arbete för att anpassa oss till ny lagstiftning. I och med EU:s nya direktiv för hållbarhetsrapportering, CSRD, som träder i kraft 1 januari 2024 så kommer storbolagen att behöva mer insyn i sina värdekedjor. Det innebär att krav kan komma att ställas indirekt på alla involverade vid upphandling, inklusive ett litet icke-börsnoterat företag som WRS. Vi har förberett oss genom att på ett strukturerat sätt arbeta mot de nationella och globala miljömålen samt att klimatredovisa enligt standard i GHG-protokollet samtidigt som vi jobbar med utsläppsminskande åtgärder i vår verksamhet. Vi har förstått att många små- och medelstora företag inte har någon beredskap för denna anpassning idag och därför försöker vi även sprida den kunskap vi får i takt med vårt arbete genom nyhetsbrev som delas på sociala medier.

1.1 Syfte

Syftet med denna rapport är att redovisa och diskutera beräkningar för växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet under 2022 samt att ge exempel på genomfört och planerat åtgärdsarbete. Rapporten är även tänkt att fungera som en möjlighet till guidning i andra små- och medelstora företags hållbarhetsresa.

1.2 Mål

WRS har ett uppsatt mål om att bli en netto klimatpositiv organisation till 2030.

Efter resultatet från 2021 års växthusgasutsläppsberäkningar valde vi att investera i så kallade kolkrediter från initiativet Svensk Kolinlagring. Investeringen motsvarande lagring av cirka 15 ton koldioxid i marken genom evidensbaserade åtgärder i jordbruket i Sverige. Det är av samma storleksordning som beräknade scope 1- och scope 2-utsläpp från WRS interna verksamhet 2021. För 2022 års utsläpp har vi gjort samma sak. Svensk Kolinlagring är en modell för koldioxidinfångning i svensk jordbruksmark och handlar om att ställa om jordbruket från kolkälla till kolsänka och samtidigt öka den biologiska mångfalden, klimatsäkra jordbruket och minska behovet av insatsmedel.

Innan WRS kan bli en netto klimatpositiv organisation behöver vi fortsätta minska växthusgasutsläppen från den interna verksamheten där utsläppen är som störst, däribland från vår uppströms värdekedja.

2 Metod och förutsättningar

Detta avsnitt beskriver hur vi tagit fram underlag och genomfört beräkningar för att redovisa klimatutsläppen från vår (interna) verksamhet under 2022.

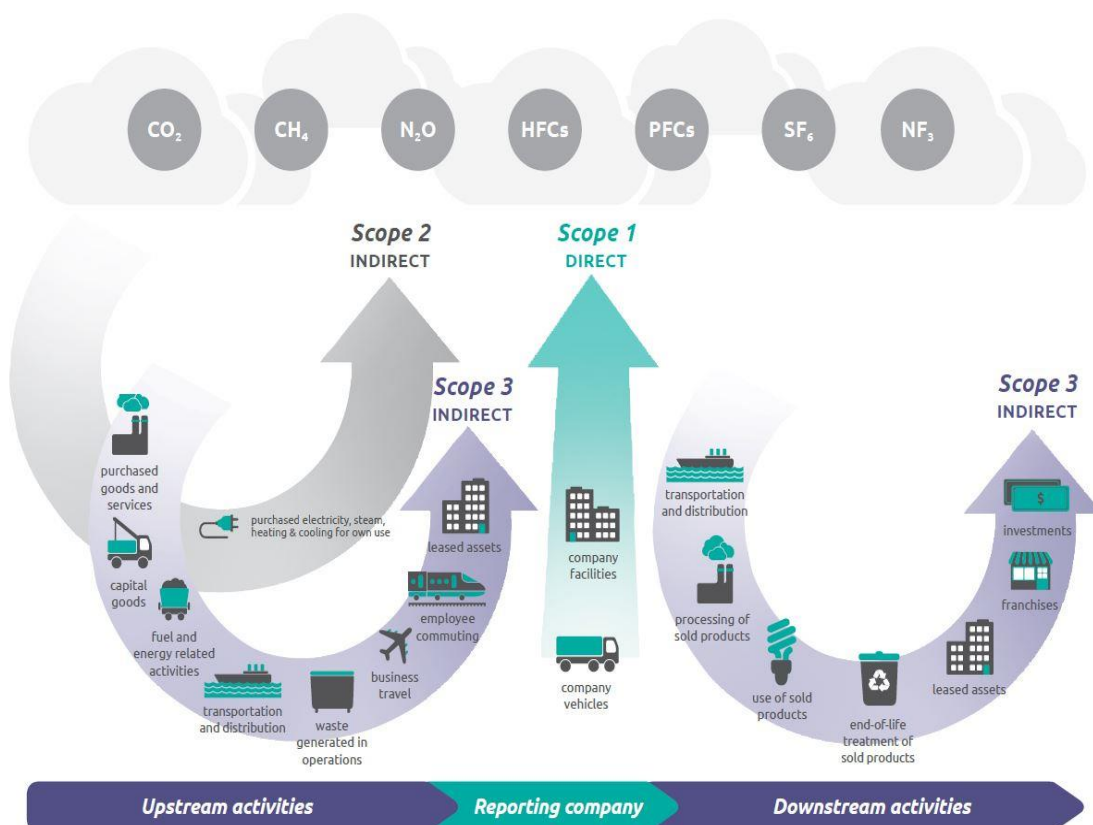
Till en början sammanfattas hur olika typer av utsläppsbidragande aktiviteter inom en verksamhet delas upp i kategorier enligt GHG-protokollet. Sedan listas de kategorier som är

aktuella för WRS interna verksamhet. Valda systemgränser och avgränsningar beskrivs och för varje kategori beskrivs vilken bearbetning av underlag som gjorts. Beroende på kvaliteten på underlaget och önskad noggrannhetsnivå valdes olika metoder för beräkning av klimatutsläpp.

2.1 GHG-protokollet

I GHG-protokollet delas aktiviteter inom verksamheten upp mellan så kallade "scope 1", "scope 2" och "scope 3" (se Figur 1). Utsläpp från scope 1 och 2 är obligatoriska att redovisa för att följa GHG-protokollet. Scope 3 är än så länge valbara att redovisa. Så här förklaras indelningen:

- Scope 1 (obligatorisk): Direkta utsläpp av växthusgaser från processer som ägs eller kontrolleras av organisationen.
- Scope 2 (obligatorisk): Indirekta utsläpp från energianvändning genom el, värme, vatten, kyla med mera. Vi har beräknat samtliga sådana poster, inklusive för hemarbete.
- Scope 3 (valfri): Indirekta utsläpp från uppströms och nedströms organisationens värdekedja. Vi har tagit fram beräkningar för ett stort antal uppströms aktiviteter.

Figur 1. GHG-protokollets principer för klimatredovisning kräver redovisning av utsläpp från kategorier benämnda som "scope 1" och "scope 2". "Scope 3"-utsläpp är frivilligt att redovisa. Figuren är tagen från en av GHG-protokollet tekniska beräkningsguider (World Resources Institute och wbcSD, 2013) och är återgiven med tillstånd.

2.2 Kategorier

Vad gäller scope 1-utsläpp så är det, för WRS, endast ägda och leasade företagsbilar som omfattas. Utöver dem så äger eller kontrollerar WRS inte några fler sådana processer av betydande storlek (ur ett växthusgasperspektiv).

För scope 2-utsläpp har WRS följande två kategorier:

- Elförbrukning (kontorslokaler och -byggnad)
- Fjärrvärme (kontorslokaler och -byggnad)

När det kommer till scope 3-utsläpp har vi fokuserat på att räkna på uppströms aktiviteter som har betydande påverkan och som vi vill arbeta aktivt med att minska eller hålla nere utsläppen från. De som är identifierade och formulerade går främst in under kategorin ”Inköpta varor och tjänster” samt ”Tjänsteresor” i Figur 1. I Tabell 1 sammanfattas samtliga valda kategorier för beräkning och kommentarer ges ifall justeringar har förekommit sedan föregående årsredovisning.

Tabell 1. Identifierade och formulerade kategorier för beräkning av växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet för 2022 jämfört med 2021. Kategorier är uppdelade mellan så kallade scope 1, 2 och 3.

Kategori	Förändring jämfört med föregående år (2021)
<u>Scope 1</u>	
Ägda och leasade företagsbilar	Nytt för 2022 då WRS har börjat leasa en elbil.
<u>Scope 2</u>	
Elförbrukning (kontorslokaler och -byggnad)	Schablon för hemarbete har flyttats från scope 2 till scope 3.
Fjärrvärme (kontorslokaler och -byggnad)	
<u>Scope 3</u>	
VA	Beräkning för avloppsvattenrening tillagt från föregående års beräkningar.
Tjänsteresor (ej WRS-ägda eller leasade transportmedel)	Föregående år räknades det mycket marginella bidraget från WRS biogasbil in här men det är nu flyttat till scope 1 där det egentligen hör hemma.
Matkonsumtion	
Arbetskläder	
Kontorsmöbler	Tidigare benämning av kategorin var <i>kontorsmöbler och inredning</i> . Namnet ändrades för att bättre spegla beräkningarna.
Fältutrustning	Tidigare benämning av kategorin var <i>kontors- och fältmaterial</i> . Namnet ändrades för att bättre spegla beräkningarna.
Datorer, skärmar och mobiltelefoner	Tidigare benämning av kategorin var <i>datorprodukter</i> . Namnet ändrades för att bättre spegla beräkningarna.
Kontorsutrustning	Tidigare benämning av kategorin var <i>elektriska apparater och komponenter</i> . Namnet ändrades för att bättre spegla beräkningarna.
Administrativ service: IT-support	
Administrativ service: certifiering	
Administrativ service: försäkring	
Administrativ service: revision	
Administrativ service: telefoni/bredband	
Administrativ service: webbdesign/rådgivning	
Administrativ service: bank	
Administrativ service: övrig	
Renhållningsservice	

Kategori	Förändring jämfört med föregående år (2021)
Skrivarservice	Ny kategori för 2022. Redovisas under kategorin <i>kontorsutrustning</i>
IT-program och molntjänster	
Utbildning och konferens	Tidigare benämning av kategorin var <i>deltagande på konferens och event</i> . Namnet ändrades för att bättre spegla beräkningarna.
Hotell under studieresor	
Labbanalys	Ny kategori för 2022. Hälften av de labb vi använder oss av har kunnat redovisa en siffra på växthusgasutsläpp från deras tjänster.

2.3 Systemgränser och avgränsningar

Utöver de definierade kategorierna ovan som specificerar vilka utsläpp som ingår i WRS klimatberäkningar så har vi valt att göra följande avgränsningar:

- För att beakta växthusgasutsläpp från medarbetare som ofta arbetar hemifrån beräknas en schablon endast för energiförbrukning (Vattenfall, 2021a).
- För scope 3-utsläpp har systemgränser definierats enligt så kallad ”från vagga till grind” (eng:”cradle-to-gate”). För en köpt vara, till exempel, innebär det att alla utsläpp från utvinning av material, tillverkningsprocess och transport fram till den inköpts av WRS ingår.
- Utsläpp genererade utanför arbetstid är inte medräknade (med undantag för julbord och mat under studieresor, som är inräknade).
- Kontantutlägg och inköp med företagskort kategoriseras inte med samma detaljeringsgrad som inköp via faktura (mer om underlagshantering i nästföljande avsnitt).

2.4 Insamling av data och metodval för beräkningar

2.4.1 Scope 1-utsläpp

Växthusgasutsläpp från WRS ägda eller leasade fordon beräknades genom distansbaserad metod, det vill säga utifrån uppgifter om sträcka per fordonstyp samt emissionsfaktorer för respektive fordonstyp (elbil och biogasbil).

2.4.2 Scope 2-utsläpp

Utsläpp från energianvändning har beräknats genom så kallad ”marknadsbaserad” metod. Det innebär att beräkningar utgår från det energislag som företaget betalar för. För el är det i WRS fall sol-, vatten- och vindkraft. För beräkningarna använde vi emissionsfaktorer som finns tillgängliga på Vattenfalls hemsida (Vattenfall, 2021b).

WRS kontorslokal värms upp av fjärrvärme från Vattenfall. Klimatavtrycket från fjärrvärmeanvändning beräknades genom det nyckeltal som anges specifikt för levererad fjärrvärme i Uppsala under 2022 (Vattenfall AB, 2023).

2.4.3 Scope 3-utsläpp

Precis som för beräkningarna föregående redovisningsår analyserades fakturor och tillgängligt relevant underlag som WRS rutinmässigt dokumenterar kopplat till de identifierade kategorierna. Samma fyra metoder för beräkning av växthusgasutsläpp användes för 2022 års beräkningar som för föregående redovisningsår och beskrivs kortfattat nedan.

Tjänsteresor under året sammanställdes som sträcka per fordon, vilket innebär att en distansbaserad metod kunde tillämpas för beräkning av växthusgasutsläpp. För matkonsumtion gjordes en manuell uppskattning av hur mycket livsmedel som köpts in till fika under året samt vilken typ av mat som i generella termer brukar beställas under gemensamma konferenser, julbord eller personalfester. Beräknat klimatavtryck från inköp av IT-produkter och viss elektronik erhöles direkt från en av våra leverantörer. Beräknat klimatavtryck erhöles även från det kommunala VA-bolaget, för labbanalys och från vår leverantör av tids redovisningssystem samt löne- och bokföringsprogram. Hotellövernattningar under studieresa beräknades specifikt för miljövänliga hotell per person och natt. För resterande kategorier beräknades klimatavtrycket med hjälp av en så kallad miljöspendanalys. Det är den minst tidskrävande men också minst noggranna av nämnda beräkningsmetoder för klimatavtryck.

Underlagsbearbetning och metodval för beräkningar av scope 3-utsläpp sammanfattas i Tabell 2.

Tabell 2. Sammandrag av hur underlag bearbetats samt vilken metod som använts för beräkning av växthusgasutsläpp per kategori.

Kategori	Underlagsbearbetning	Metodval för beräkningar*
VA	Erhållet koldioxidavtryck från leverantör	Leverantörsspecifik metod
Tjänsteresor	Sträcka per fordon och år	Distansbaserad metod
Matkonsumtion	Manuell uppskattning vikt specifikt livsmedel per år	Genomsnittsdatametod
Arbetskläder	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Kontorsmöbler	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Fältutrustning	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Datorer, skärmar och mobiltelefoner	Delvis erhållet koldioxidavtryck från leverantör, delvis kostnad per år	Leverantörsspecifik metod, delvis miljöspendanalys
Kontorsutrustning	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: IT-support	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: certifiering	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: försäkring	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: revision	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: telefoni/bredband	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: webbdesign/rådgivning	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: bank	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Administrativ service: övrig	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Renhållningsservice	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Skrivarservice	Kostnad per år	Miljöspendanalys
IT-program och molntjänster	Delvis erhållet koldioxidavtryck från leverantör, delvis kostnad per år	Delvis leverantörsspecifik metod, delvis miljöspendanalys
Utbildning och konferens	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Hotell under studieresor	Kostnad per år	Miljöspendanalys
Labbanalys	Erhållet koldioxidavtryck från leverantör	Leverantörsspecifik metod

* Benämns enligt GHG-protokollet som "distance-based method", "average-data method", "supplier-specific method" och "spend-based method".

För att räkna fram klimatutsläppen togs emissionsfaktorer fram från öppna databaser och andra öppna källor. Miljöspendanalysen genomfördes till största del med hjälp av emissionsfaktorer från Upphandlingsmyndigheten (Johansson, 2022).

3 Åtgärdsarbete

3.1 Guide för klimatsmarta inköp och upphandlingar

WRS har tagit fram ett guidande dokument för (hittills) internt bruk som ska göra det enkelt för företaget att upphandla tjänster och inhandla varor på ett miljövänligt och klimatsmart sätt. Nedan sammanfattas guidens innehåll. Guiden är ett levande dokument och tanken är att det ska fyllas på med tips vart eftersom vi lär oss mer om klimatsmart upphandling och inköp av de varor som återkommande köps in på WRS.

- Policy för upphandling av tjänster: WRS ska sträva efter att upphandla tjänster från leverantörer som kan visa på ett tydligt miljöarbete och helst kunna redovisa klimatavtrycket från deras tjänst. Om tillgänglig information är bristfällig ska vi fråga om leverantörernas pågående eller planerade miljö- och klimatarbete. Vi vill få berörda företag att inse vikten av ett gediget miljö- och klimatarbete för att inte förlora kunder i framtiden (däribland oss). Om en specifik leverantör som vi vill behålla inte har kunskap om varför eller hur man beräknar sina klimatutsläpp så hjälper vi dem att komma igång med sitt klimatarbete, till exempel genom att skicka en länk till det gratis verktyg som [Axfoundation lanserade i juni 2022](#).
- Upphandling av tjänster: Guiden innehåller färdigformulerade exempel på hur man kan formulera sig till leverantörer för att ställa frågor och/eller krav om miljö- och klimataspekter inför större upphandlingar av produkter eller tjänster/service.
- Policy för inköp av varor: Vid inköp ska WRS göra miljö- och klimatmedvetna val. Det kan vara tidskrävande att hitta en begagnad vara eller kosta lite mer att laga än att köpa nytt, men dessa alternativ ska alltid övervägas före nyinköp. Generellt ska vi tänka:
 - **Undvik.** Behöver vi köpa in varan? Kanske finns den redan extra på kontoret eller kan delas med en kollega? Är det något som har gått sönder? Det mesta går att laga!
 - **Second hand.** Alla medelstora och större inköp är med största sannolikhet klimatmässigt bäst att köpa second hand/rekonditionerade.
 - **Miljösmart.** I sista hand köps en nyproducerad vara. För inköp med misstänkt större miljö- eller klimatpåverkan väljs produkter noggrannare. Våga ställ frågor till leverantören.
- Produktspecifik guide för inköp av varor: Ett stort antal tredjepartscertifierade miljömärkningar finns sammanfattade i guiden och detaljerade listor är påbörjade med tips på bra certifieringar per produktkategori (till exempel IT-produkter, textilier, städ- och hygienprodukter, kontorsmaterial m.m.).
- Hotell: För hotell finns tips på bra miljömärkningar och länkar till hemsidor med sökfunktioner för att hitta sådana hotell.
- Restaurang och catering: Tips ges på hur man kan finna miljömärkta restauranger. Det finns dock många restauranger som har bra mat som inte är miljömärkt. Här sammanfattas tips på hur vi kan välja restauranger utifrån miljö- och klimatsynpunkt och vilka frågor som är värdefulla att ställa till restaurangerna.

- Livsmedel till fika: Vägledning ges för val av livsmedel baserat på WWF:s ”Matguiden”. Det beskrivs även att WRS uppmanar till att veganska pålägg köps in till fiket efter initiativ från medarbetare.
- Godstransport: För att hjälpa till att bidra transporteffektivitet tänker vi generellt såhär:
 - *Välj om möjligt grön/klimatsmart leverans.*
 - *Planera beställningar väl för att minska antalet beställningar.*
 - *För de inköp WRS gör ofta finns en påbörjad lista på vart lagerlokaler är lokaliserade för att skapa medvetenhet om transportsträckan för produkten från lagerlokal.*

Guiden har ett fokus på klimataspekter men tar även upp andra miljöaspekter.

3.2 Uppföljning av miljö- och klimatarbete hos leverantörer

För att kunna göra mer aktiva val av leverantörer för varor och tjänster så har vi initierat ett arbete som ska utvärdera miljö- och klimatarbetet hos de leverantörer som vi redan använder oss av idag, som framöver ska följas upp vart tredje år. Utifrån vad vi får ut av den analysen så kommer vi att kunna välja de leverantörer som har ett miljö- och klimatarbete som ligger i linje med våra ambitioner.

3.3 Godstransport och labbanalys

Föregående år identifierade vi två områden som potentiella källor till betydande utsläpp av växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet – godstransporter till kontorslokal samt labbanalys av vatten-, sediment- och markprover. Det beräkningsunderlag som då gick att få tag i var bristfälligt och kunde inte användas för beräkningar. Inför 2022 års beräkningar grävde vi vidare i frågan och fick fram siffror för delar av vårt klimatavtryck från labbanalys, som vi numera redovisar. Vi har ställt dessa krav på transparens för att i framtiden kunna välja den leverantör som kan visa på bäst klimatsiffror givet att andra kvalitetskrav uppfylls. Liknande krav har även ställts på andra leverantörer och vi planerar att arbeta vidare med detta kravställande under 2024 för att kunna försäkra oss om att vi kan stå bakom val av leverantör utifrån klimatsynpunkt. Mer om det under Resultat och Diskussion.

Vad gäller godstransporter till kontorslokal går det fortfarande inte att få tag i tillräckligt bra underlag för att, med en rimlig arbetsinsats, ta fram beräkningar för växthusgasutsläpp från leveranser av beställda varor till kontorslokalen. Vi kan dock konstatera att transporten generellt sett för en produkt inte står för en så stor andel dess utsläpp sett från ett livscykelperspektiv. Samtidigt stod inrikes transporter i Sverige för hela 30 % av Sveriges totala växthusgasutsläpp 2022. För att hjälpa till att bidra till transporteffektivitet har vi, i vår nya guide för klimatsmarta inköp och upphandlingar nämnd i avsnittet ovan, formulerat några punkter som handlar om leveranser.

3.4 Påverkansarbete i externa projekt

WRS har ett antal långsiktiga [miljömål](#) formulerade som gäller både vår interna och externa verksamhet. Bland dessa ingår mål relaterade till växthusgasutsläpp. Miljömålen är baserade på både nationella miljömål och FN:s globala mål för hållbar utveckling i agenda 2030. För att kunna följa upp hur vi jobbar mot målen så har WRS infört att en så kallad ”miljömålsdeklaration” ska fyllas i för varje nystartat projekt och levereras till kund (bekostas

av WRS). Här fyller vi i på vilket sätt projektet bidrar till att jobba mot ett specifikt eller flera mål. Genom arbete med denna tänker vi till mer aktivt för att nå målen samtidigt som kunden får en upplysning om hur ett beställt projekt bidrar till att nå nationella och globala miljömål. Vad gäller växthusgasutsläpp handlar det ofta om att tänka resurseffektivt och cirkulärt.

Stora delar av växthusgasutsläppen från många av våra kundprojekt sker sannolikt i en fas av projekten som vi inte är delaktiga i längre – nämligen entreprenaden. Vi jobbar på att göra kunden medveten om att de kan ställa klimatkrav på bland annat tunga fordon vid entreprenadupphandling genom att använda sig av Upphandlingsmyndighetens färdigformulerade texter. Om det är relevant för ett specifikt projekt är ambitionen att vi ska notera det i miljömålsdeklarationen och skicka med en bilaga till kund som förklarar Upphandlingsmyndighetens kravtexter.

3.5 Övriga åtgärder

Övriga mindre åtgärder som genomförts tas inte upp i denna rapport.

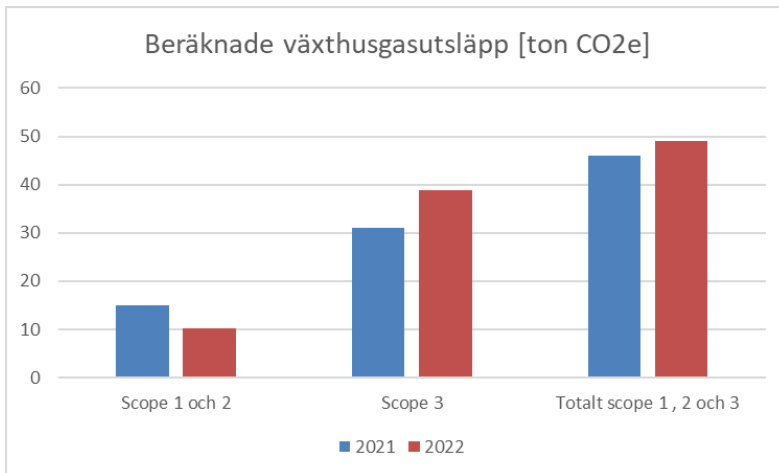
4 Resultat och diskussion

Totalt sett uppgår beräknade växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet och uppströms värdekedja till cirka 49 ton, varav 10,3 ton räknas som scope 1 och scope 2 (Tabell 3). Med 19,5 heltidsanställda på WRS 2022 innebär det totala utsläppet 2,5 ton per person, varav ca 500 kg inom Scope 1 och 2. I Figur 2 och Figur 3 jämförs resultaten med beräkningar för 2021.

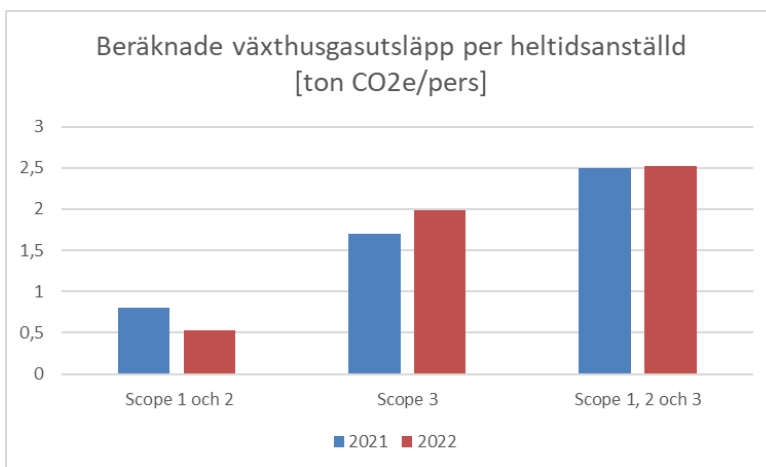
Beräkningar för växthusgasutsläpp som inryms under scope 1 och 2 har minskat med en tredjedel jämfört med 2021 års beräkningar. Totalt sett är beräknade växthusgasutsläpp per heltidsanställd oförändrat år 2022 jämfört med 2021. Observera att mer dataunderlag har kunnat användas för 2022 års beräkningar och därför blir resultatet inte helt jämförbart med 2021 års beräkningar (framförallt gäller det inköp småelektronik som ger ett förvånande stort bidrag).

Tabell 3. Beräknade växthusgasutsläpp från WRS interna organisation uppdelat per "scope" enligt GHG-protokollet.

Utsläpp	Totalt för 2022 [ton CO ₂ ekv]	Per heltidsanställd för 2022 [ton CO ₂ ekv/anställd]
Scope 1 & 2	10	0,53
Scope 3	39	2,0
Totalt	49	2,5

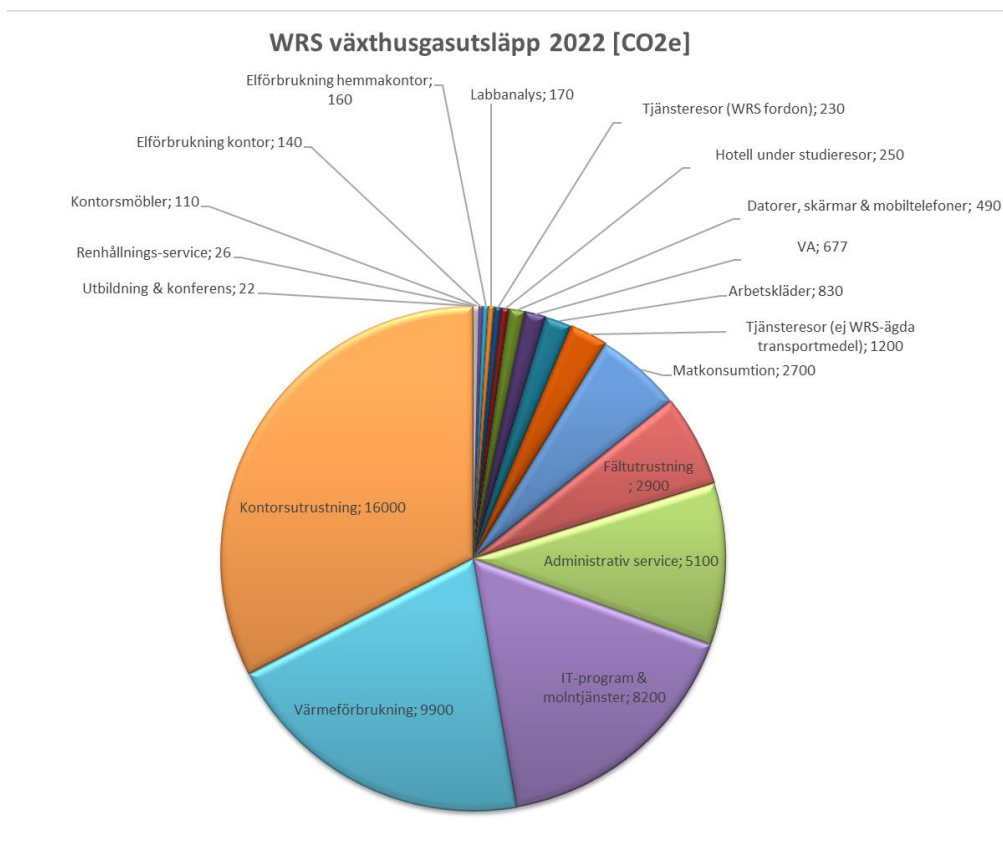

Figur 2. Beräknade växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet 2021 och 2022.

Figur 3. Beräknade växthusgasutsläpp per heltidsanställd från WRS interna verksamhet 2021 och 2022.

Resultatet av klimatberäkningarna visar att inköp av kontorsutrustning, däribland småelektronik, ger det största bidraget till växthusgasutsläpp från WRS interna verksamhet (33 %), tätt följt av värmeförbrukning (20 %), användning av IT-program och molntjänster (17 %) och administrativ service så som försäkring, revision och IT-support (10 %). Fältutrustning står för 6 % av utsläppen och matkonsumtion för 5 %. Tjänsteresor står för 3 % och övriga kategorier som inte nämnts står tillsammans för resterande 6 % (se Figur 4).

Figur 4. Beräknade utsläpp av växthusgaser från olika delar av WRS verksamhet och uppströms värdekedja för 2022.

Jämfört med 2021 års beräkningar står kontorsutrustning för betydligt större påverkan år 2022. Det har att göra med att även småelektronik inräknats i posten, som har oväntat hög klimatpåverkan enligt schablonvärden. Observera att mobiltelefoner, datorer och skärmar inte ingår i posten. WRS köper i första hand in begagnade rekonstruerade mobiltelefoner, datorer och skärmar och därmed har den posten ett mycket lägre avtryck. Hur som helst vill minska utsläppen från ”kontorsutrustning” och eftersom det som köpts in här är nödvändigt för att vi ska kunna ha en fungerande arbetsplats så är det en svår nöt att knäcka hur vi ska få ner utsläppen. Till en början så kommer åtgärdsarbetet att handla om att göra mer aktiva val av leverantörer och återförsäljare som har ett gediget miljö- och klimatarbete. I sin tur hoppas vi att det kan ge oss hjälp på traven att sortera i jungeln av olika kontorsutrustning, däribland elektronik, som ger mer eller mindre avtryck på miljö- och klimat.

Växthusgasutsläpp från värmeförbrukning har minskat med nästan en tredjedel jämfört med 2021. Minskningen har delvis att göra med att emissionsfaktorn för fjärrvärmens i Uppsala blivit lägre men till en betydande del även för att mindre värme förbrukats på kontoret. Minskningen kan ha att göra med att ett flertal fönster i kontorslokalen har bytts ut mot bättre isolerande fönster men det kan också vara på grund av andra anledningar.

Beräknade växthusgasutsläpp för IT-program & molntjänster har ökat något jämfört med 2021. Det beror på att vi blivit fler på WRS som använder programmen samt för att licenserna har blivit dyrare. Det är en väntad konsekvens för beräkningar som är gjorda med miljöspendanalys. Beräkningar är osäkra och baseras nästan enbart på schablonsiffror men ger ändå en indikation på att utsläppen är betydande. Åtgärdsarbetet här har till en början handlat om att ta kontakt med ansvariga för att fråga om specifika klimatavtryck och klimatarbete. Ju

fler som frågar, desto mer kommer de förstå att de behöver arbeta med frågan om de inte redan gör det.

Olika administrativa tjänster beräknas kunna vara en relativt stor utsläppskälla i WRS uppströms värdekedja. Beräkningarna för denna kategori har, liksom kategorin för IT-program och molntjänster, hög osäkerhet och resultaten bör endast betraktas som en indikation på utsläppens storlek. Beräkningarna är av samma storleksordning 2022 som de var 2021. Samma sak gäller här som för IT-program & molntjänster och kontorsutrustning när det kommer till åtgärdsarbete. Specifika frågor om miljö- och klimatarbete ställs inför upphandling för att vi ska kunna göra aktiva val där klimataspekten vägs in.

WRS fortsätter att vara stolta över att beräknade växthusgasutsläpp från tjänsteresor är mycket små. Det är ett resultat av en sedan lång tid tillbaka gedigen resepolicy som företaget har. Resepolicyn bygger på att vi i första hand reser med kollektiva färdmedel och att när vi använder bil i tjänsten ska de drivas på fossilfria drivmedel. Nytt för 2022 är att en elbil leasats och under 2023 installerades en laddstolpe i garaget. Under 2022 undvek vi helt flyget vid tjänsteresor.

Utsläppen från elanvändning är fortsatt låga eftersom vi endast köper Bra-Miljöval-märkt el från sol-, vind- och vattenkraft samt el från det vindkraftskooperativ som vi är delägare i. Men det hindrar oss inte från att fortsätta ha en aktiv dialog med vår hyresvärd om energieffektiviseringsåtgärder i kontorslokalerna. Det största växthusgasbidraget för elanvändning är det som genereras av hemarbetare eftersom beräkningarna baseras på att Svensk elmix används i hemmen.

Har du som läser denna rapport åsikter eller frågor om våra beräkningar eller vill jämföra dina beräkningar med våra så välkomnar vi varmt att du hör av till oss. Vi byter gärna erfarenheter med andra som gör en liknande hållbarhetsresa som oss.

Referenser

- ENERGIMYNDIGHETEN, 2023. *Drivmedel 2022*.
- JOHANSSON, J. ET AL, 2022. Miljöspendanalys, kategoriträd och miljöindikatorer process-LCA-metod. Upphandlingsmyndigheten, Solna.
- NATURVÅRDSVERKET, 2023. Sveriges utsläpp och upptag av växthusgaser [internet]. Tillgängligt: <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/klimat/sveriges-utslapp-och-upptag-av-vaxthusgaser/> [Hämtad 2023-12-13].
- VATTENFALL, 2021a. Så påverkar hemmajobb elräkningen [internet]. Tillgängligt: <https://vattenfallsales-web-prd.azurewebsites.net/fokus/tips-rad/elforbrukningen-okar-vid-hemmajobb/> [Hämtad 2022-12-15].
- VATTENFALL, 2021b. Elens ursprung och miljöpåverkan - Vattenfall [internet]. Tillgängligt: <https://www.vattenfall.se/elavtal/energikallor/elens-ursprung/> [Hämtad 2022-12-15].
- VATTENFALL AB, 2023. Fjärrvärme i Uppsala | Vattenfall [internet]. Tillgängligt: <https://www.vattenfall.se/foretag/fjarrvarme/sa-fungerar-fjarrvarme/vara-orter/upsala/> [Hämtad 2023-12-14].
- WORLD RESOURCES INSTITUTE och WBCSD, 2013. *Technical Guidance for calculating Scope 3 Emissions (version 1.0)*.
https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/Scope3_Calculation_Guidance_0.pdf.
- WWF, 2022. WWF: Sveriges utsläpp bör minska med 21 procent i år [internet].
Världsnaturfonden WWF. Tillgängligt: <https://www.wwf.se/pressmeddelande/wwf-sveriges-utslapp-bor-minska-med-21-procent-i-ar-4247916/> [Hämtad 2022-12-20].